

Visitaprotokoll

Bispevisitas i Sør-Varanger sokn, Varanger prosti, Nord-Hålogaland bispedømme

17.-20. og 22. september 2024

Visitasen ble ledet av biskop Olav Øygard. Med seg hadde han konstituert prost i Varanger prosti Anne Kirsti Kjenne og rådgiver Steinar Sneås Skauge

17. september

10.30 – Lunchmusikk, Kirkenes kirke

Lunchmusikken ble ledet av organist Katharina Bartsch som hadde med seg Kirkens bymisjons Seniorkor. Konserten var godt besøkt, i hovedsak av turister fra hurtigruten. Tilhørerne fikk oppleve vakker korsang med fokus på norsk og nordnorsk tradisjon.

11.00 – Besøk babysang, Frelsesarmeen Kirkenes

Menighetspedagog Synne Marie Fjellvoll ledet babysang i Frelsesarmeens lokaler. Frelsesarmeen stod for bevertning. Fem babyer deltok.

13.00 – Stabsmøte, Kirkenes kirke

Tilstede: Biskop Olav Øygard, fungerende prost Anne Kirsti Kjenne, rådgiver Steinar Sneås Skauge, fungerende sokneprest Cato Torsvik, kapellan Lise Trones, kirkeverge Wenche Jessen Dervola, saksbehandler Elin Magga, sekretær Merete Johnsen, kantor Alla Sukhomlina, organist Katharina Bartsch, menighetspedagog Synne Marie Fjellvoll, kirkethjener Lay-Tore Sæbø Nordmo, fagarbeider Jostein Nordgård, fagtarbeider Steinar Dervola Sjøkvist

Biskopen innledet og fortalte hva en bispevisitas er. Han ønsket å vite hvordan staben har det på jobb og bad alle om å fortelle om en god ting med jobben og en utfordring med jobben.

Et fellestrekk var at man trivdes i fellesskapet i staben og mente arbeidsoppgavene var meningsfulle og spennende. Den sentrale utfordringen man tok opp var den økonomiske situasjonen for menigheten.

Biskopen tok videre opp hvordan menigheten møter situasjonen der det både er en stram økonomi og prestemangel. Her må menigheten se på hvordan man best benytter ressursene, både med tanke på personell og bygg slik at man kan være kirke i Sør-Varanger på best mulig måte.

15.00 – Menighetsrådsmøte, Kirkenes kirke

Til stede: Torbjørn Brox Webber (leder menighetsrådet), Hilja Mäläskä, Ruth Else Salmi, , Eva Høiberget, Tove-Lill Magga (fra samisk kirkelivsutvalg), Elin Magga, Wenche Jessen Dervola, Cato Torsvik Lise Trones, Anne Kirsti Kjenne, Olav Øygard, Steinar Sneås Skauge

Sokneprest og menighetsrådsleder innledet møte.

Tove-Lill Magga informerte om samisk kirkelivsutvalg (SKU) og deres arbeid gjennom 25 år. (Se vedlegg for presentasjon) Biskopen gav SKU stor ros for arbeidet de har gjort og det dette har betydd for samisk kirkeliv i resten av kirken.

Biskopen ledet en gjennomgang av visitasrapporten. Fra rapporten ble besøkstallene på gudstjenester diskutert. Biskopen mente at med tanke på hvor mange gudstjenester som er ble avholdt i små bygder, er ikke tallene så lave. Etter forrige visitas har det blitt vedtatt en diakoniplan. I tillegg har Kirkens bymisjon blitt etablert som en egen organisasjon i Sør-Varanger. Dette er ikke menighetens arbeid, men avlastet menigheten og gjør at man kan jobbe på andre områder.

Man diskuterte hvordan man best kan forvalte ressursene menigheten har, og både plassering og tidspunkt på gudstjenester ble diskutert.

Biskopen utfordret menigheten til å arbeide med mennesker med funksjonsnedsettelse.

Samtalen gikk videre rundt den økonomiske situasjonen. Det var en forståelse i menighetsrådet både av at kommunen ikke gav menigheten nok økonomiske midler og at bispedømmets rammer og forordning for menigheten var et hinder for fornuftig ressursforvaltning. Biskopen oppfordret menighetsrådet til å se kritisk på hvor mange gudstjenester man har i distriktene og ønsket ikke at forordningen skulle stå i veien for dette arbeidet.

Også kontorforholdene ble diskutert, og det var enighet om at kontorene kunne fungere som en midlertidig løsning, men at de ikke holder i det lange løp. Om utbyggingen av kirken blir realisert vil dette løse problemet.

Til møtet med kommuneledelsen var man enige om å snakke om økonomien, planene om å bygge ut Kirkenes kirke, hvordan menigheten kan være en samfunnskirke og hva man kan gjøre for lokalsamfunnet, samt at man ønsker å uttrykke takknemlighet for samarbeid om vedlikehold av kirkene.

18. september

10.30 – Besøk på Ä'vv skoltesamisk museum, Neiden

Biskopen med følge fikk omvisning på Ä'vv skoltesamisk museum, De fikk se samlingen og fikk et foredrag om skoltesamisk historie og kultur. Et særlig tema som ble tatt opp var gjenbegravelse av skoltesamiske levninger som har blitt gravd opp og flyttet til Universitetet i Oslo.

12.00 – Middagsbønn i Neiden kirke, Neiden

Sokneprest organist leden middagsbønnen.

12.30 – Kirkekaffe, Neiden kirke

Kirkeforeningen hadde forberedt kirkekaffe med bløtkake og kaffe. Kirkeforeningen informerte også om det store arbeidet foreningen har gjort i og rundt Neiden kirke gjennom mange år. Biskopen takket kirkeforeningen for uvurderlig arbeid.

15.00 – Konfirmantundervisning, Kirkenes kirke

Biskopen møtte rundt 50 konfirmanter som hadde forberedt spørsmål rundt hva en biskop gjør, hva det vil si å være kirke og lignende tematikk.

18.00 – Kulturkveld med kveldsmat, Kirkenes kirke

Kirkemusikerne og frivillige fra både Sør-Varanger menighet og andre kirkesamfunn i Kirkenes arrangerte en flott kulturkveld med både allsang og solo- og gruppeinnslag. Det påfølgende måltidet fylte menighetssalen til siste sete.

19. september

09.00 – Møte med kommunens ledelse, rådhuset Kirkenes

Til stede: Ordfører Magnus Mæland, kommunedirektør Nina Bordi Øvergaard, Cato Torsvik, Anne Kirsti Kjenne, Olav Øygard, Wenche Jessen Dervola, Gina Gade-Lundlie (nestleder menighetsråd), Steinar Sneås Skauge

Ordfører innledet møte og fortalte om Sør-Varanger kommune og at man ønsket å ha et godt forhold til kirken og god dialog. Han understreket at han ser på kirken som et sted der folk kan møtes til dialog. Han fortalte videre om den vanskelige situasjonen sanksjonene mot Russland og krigen i Ukraina skaper for samfunnet i Sør-Varanger, der mange har sterke bånd til begge land.

Man diskuterte den vanskelige økonomiske situasjonen i fellesrådet. Biskopen opplevde at kommunen viste stor forståelse for kirkens situasjon og strekker seg så langt kommunens økonomi tillater det. Biskopen uttrykte stor takknemlighet for måten fellesrådet og kommunen sammen har tatt vare på kirkebyggene i kommunen. Kommunen meldte at man håpte å kunne holde kirkens bevilgninger på samme nivå fremover uten kutt.

Man diskuterte videre den planlagte utbyggingen av Kirkenes kirke. Dette er noe alle håper å få til. Det vil også bli bygd nytt rådhus, og i løpet av disse prosessene regner man med å få en løsning mtp de midlertidige kontorlokalene.

11.00 – Formiddagstreff, Kirkenes kirke

Kapellan og kantor ledet formiddagstreffet med andakt, allsang, åresalg og servering.

13.00 – Besøk hos Kirkens bymisjon, Kirkenes

Til stede: Bymisjonsprest Torbjørn Brox Weber, daglig leder Kirkens bymisjon Tromsø Birgit Lockertsen, Olav Øygard, Anne Kirsti Kjenne, Lise Trones, Steinar Sneås Skauge

Biskopen med følge fikk omvisning i bymisjonens lokaler for Torbjørn Brox Weber fortalte om arbeidet de driver i Sør-Varanger. Biskopen uttrykte stor takknemlighet for hvordan Kirkens bymisjon utfyller Sør-Varanger menighet og for tjenesten de yter til lokalsamfunnet i Sør-Varanger.

18.00 – Kulturkveld – Svanvik kirke

Torbjørn Brox Weber fortalte om sitt forskningsarbeid knyttet til fornorsking, teologi og Pasviks historie. Det var et godt besøkt foredrag som engasjerte tilhørerne.

20. september

09.00 – Møte med sykehusledelsen, Kirkenes sykehus

Til stede: Klinikksjef Michael Strehle, assisterende klinikksjef Øyvind Grongstad, avdelingsleder Kari Beathe Engset, medlem klinisk etikkommite Elin Sagbakken, Olav Øygard, Anne Kirsti Kjenne, Cato Torsvik, Lise Trones, Steinar Sneås Skauge

Klinikksjefen ønsket velkommen og biskopen gav en kort forklaring av hva en bispevisitas er.

Han understreket videre det gode samarbeide mellom kirken og Finnmarkssykehuset. Situasjonen er veldig forskjellig på sykehuset i Hammerfest og sykehuset i Kirkenes, med en fast sykehusprest i Hammerfest. Biskopen lurte på hvorfor det var en slik forskjell, og utfordret til å vurdere om det var bedre måter å bruke presteressursene i Kirkenes enn slik det var nå.

Fra sykehusledelsens side fortalte man at prestatjenesten i Hammerfest blir mye mer brukt enn prestatjenesten i Kirkenes, og man regnet med at det kommer av at den er mer synlig og tilgjengelig i Hammerfest.

Samtalen styrte inn på en mulig ny organisering der prestene i stedet for en tilkallingsordning har faste tidspunkt der man er til stede på sykehuset og er tilgjengelig for både pasienter, pårørende og ansatte. Begge parter var åpne for å diskutere dette videre for å kunne benytte de tilgjengelige ressursene på best mulig måte.

10.30 – Omvisning på John Savio-museet, Kirkenes

Biskopen og følge fikk omvisning på John Savio-museet og fikk høre om Savios liv og kunst.

12.30 – Lunchbesøk enhet for mestring og habilitering. Kirkenes

Biskop og følge møtte beboere, brukere og ansatte på dagsenteret og omsorgsboligene på Skytterhusfjellet. Biskopen var imponert over lokalene og hvordan stab, brukere og beboere sammen skapte et godt sted å være.

I samtalen kom det frem et ønske om at kirken kunne være mer til stede på senteret, og presten meldte at dette var noe man ville prøve å få til. Enkelte beboere ønsket også å være til stede på gudstjenester og andre arrangementer i regi av menigheten, noe de ansatte ville forsøke å få til.

14.00 – Stabskaffe, Kirkenes

Biskop og følge var med på stabskaffen som en foreløpig avslutning på visitasen.

22. september

11.00- Visitasgudstjeneste, Kirkenes kirke

Visitasgudstjenesten var godt besøkt. Stab, menighetsråd, kirkekor og andre frivillige bidro til å gjøre det til en flott gudstjeneste med dåp og nattverd.

12.30 – Visitasforedrag, Kirkenes kirke

Biskopen avholdt sitt visitasforedrag for en fullsatt menighetssal. Det kom ingen respons på foredraget.

